

Landskap: Småland Upptecknat av: Tekla Jacobsson,
 Härad: Allbo Adress: Blädinge.
 Socken: Blädinge m. fl. Berättat av: hennes morfar
 Uppteckningsår: 1932 Född år i

Uppteckningen rör	sid.
Präst manar ner en dräng i jorden.....	1-2.
Präst säger var själen kommer efter döden.....	3-4.
"Lisken i Brahult" - trollkunnig, - går igen..	4-6.
"Britta Däder", - trollpacka, - straffades genom halshuggning.....	6-7.
Skomakare går igen, - vilje begravas i ett träsk.....	7-8.
Gumman hade hjälp av den Onde, som drevs bort av hennes son, som var präst.....	8-10.
Dräng som sålt sin själ till den Onde.....	10-12.
Havande fru går o. arbetar på åker, träffar en stor padda.....	12-13.
Ordspråk o. ordstäv.....	14-19.
Psalmer o. böner.....	20-23.
<u>Sjömansvisa</u> : "En dag i juni månad...".....	24-25.
<u>Visa</u> : "Muntrande druva...".....	26-27.
Gåtor.....	27-28.

<u>Visa</u> om "Jödde i Göljaryd".....	29-31.
<u>Visa</u> om en bonde. som for till staden.....	31-34.
<u>Visa</u> om en skomakarelärling	34-35.
<u>Visa</u> : "Julgranen."	35-39.
Månskensvisa.....	39-41.
Vallvisa.....	41-42.

4720

Till Kronorbergs Läns Hembygdsförbund.

Jag upptecknar här några sagor, som jag hört det gamla
berätta för mig.-----

I. S A G O R.

I Virestad socken fanns på sin tid en präst, som hade
större makt än andra präster. Denne präst hade nämligen för
sed att varje torsdags kväll besöka kyrkan. Vad han företog sig
där visste ingen. Hans familj undrade mycket på, vad han gjorde
i kyrkan, men ingen ville störa honom i hans vandel. En
gång när prästen som vanligt gjorde sitt besök i kyrkan gick
prästens dräng, som inte var rädd för vad han gjorde, efter på
lur. Han klädde ut sig så att prästen inte skulle känna igen
honom. Sedan följde han prästen i hälarna, när prästen stannade,
stannade drängen och vände ryggen mot prästen. Prästen
undrade vad detta var för en som förföljde honom på detta
sätt. Han frågade därför: " Vem är du"? Drängen svarade intet

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1.

Prästen går
ensam till
kyrkan tors-
dagskvällar-
na.

Drängen sö-
ker utforska
varför.

"Är du från Gud eller satan, så svara mig vem du är," drängen svarade intet. "Svara mig vem du är eller jag manar ner dig till första led." Intet svar och drängen sjönk ner till första led. "Svara mig vem du är ; eller jag manar ner dig till andra led," intet svar och drängen skönk ner till andra led. "Svara mig vem du är; eller jag manar ner dig till tredje led, och då kan jag inte taga upp dig." Ej heller detta hjälpte och drängen sjönk ner till tredje led. Då blev drängen ödmjuk och bekände vem han var, men nu var det försent. Prästen kunde nu inte taga upp honom. Då blev drängen förtvivlad och fäll till ånger och bad om sina synders förlåtelse, han ropte och bad att prästen skulle hjälpa honom, men allt var förgäves. Prästen kunde inte taga upp honom, utan han blev tvungen att mana drängen levande ner i jorden. Det säges, att det är i våra dagar synes ett hål i jorden, där prästen manade ner drängen i jorden.

Prästen "manar" drängen till tredje led och denne förblir borta för alltid.

Det var en gång en hustru, som födde elva barn på en gång. Alla elva vore intet större än att de kunde ligga på ett tenfat. De tio utav barnen dogo, men en gosse fick behålla livet han fick namnet Elvingen. Denne gosse växte upp men under sin barndom visade han tecken till att vara ett verkligt underbarn. Han studerade till präst, och blev således en ovanlig präst. Han hade större makt än andra, och djupare syn på saker och ting än alla andra. Bland annat så kunde han förutsäga vad själarna kom efter döden, om de hamnade i himlen eller de hamnade i helvetet. För att pröva prästen om han verkligen var så säker så han kunde ge upplysning i sådana fördolda saker, hade en gång en dräng beslutat att låta begrava sig levande. Detta skulle endast vara bedrägeri. Så snart gudstjänsten var slut skulle de gräva upp drängen. Drängen lät begrava sig som vanligt döda, men på kistan skulle vara befintliga lufthål, så att han inte skulle kvävas. När prästen skulle hålla tacksägelse efter den döde skulle

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.

En hustru
föder 11
barn på en
gång.
En enda gos-
se förblir
levande och
han är ett
verkligt un-
derbarn.

Gossen blir
präst och en
märkelig så-
dan.

Prästen för-
utsäger bl.
a. var fol-
kets själar
skola hamna.

han nämligen kunna säga vart själen hamnat.

Prästen blev nu tankfull, och stod undrande . Han sade: " Det var besynnerligt, jag kan inte finna honom varken i himlen eller i helvetet." Efter en stund utbräster prästen : " Å herre Gud nu far han levande till helvetet. De, som begravt drängen, blevo nu förskräckta och skyndade ut ur kyrkan så fort som möjligt för att gräva upp drängen. Men nu var det för sent, han hade kväpts i kistan och dog i samma stund prästen sade, att han far levande till helvetet.

För lång tid tillbaka sedan bodde i Visslanda socknen en kvinna, som kallades Lisken i Brahult. Denna kvinna var en trollkåring. Hon kunde göra vad hon ville. Hon kunde förgöra ladugårdar, taga andras sanke, sätta ner folk, ställa till ävanskap mellan äkta makar o.s.v. Hon for till Blåkulla i sällskap med Visslanda prästfru, och andra trollpackor. Det hände sig en gång när de voro ute på sin Blåkullafärd, och

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

Prästen visar vid ett skämt av en dräng, att han verkligen kunde förutsäga saken.

Lisken i Brahult var en trollkåring.

Hon far till Blåkulla med en prästfru.

kommo så i närheten av Visslanda kyrka, att det ringade in helgen. Trollpackorna tålde inte att höra kyrkklockorna ringaa De miste då sin makt och dumpa ner och blevo gående i en bjärkebacke i närheten av kyrkan, där gingo de med sina mjölkbytor på huvudet till solen gick upp långfredagsmorgon.

Efter sin död blev Lirken begravd på Visslanda kyrkogård, men från den dagen blev det ingen ro på kyrkogården. En natt kom det en lantbrukare körande på vägen förbi kyrkogården, då hörde han ett fasligt oväsen på kyrkogården, det jämrade sig och det klagades över att de inte hade något att slåss med för då skulle jag ge dig. Lantbrukaren tog då en nålstake i sin vagn och kastade in på kyrkogården och sade: " Där har ni att slåss med." Nu blev det ett farligt liv. Det slogs och small och jämrade sig så , att lantbrukaren var tvungen att gå och väcka prästen och taga honom med sig till kyrkogården för att fråga vad det var som förosakade detta oväsen. Det svarade då, att det var ennlem som inte var värd denna platsen. Prästen

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.

Trollkäringer
blir maktlös
när kyrkkloc-
kor ringa.

Trollkäring
går igen,
sedan hon be-
gravts i vigd
jord, varför
hon flyttas.

4720

undrade då vem det kunde vara. Han fick då detta svar, att det var "Lisken i Brahult". Hon grävdes nu upp från Visslanda kyrkogård och begravdes i en trädja så kallad "Tefälletredjan." Det blev nu lugnt på kyrkogården och "Lisken i Brahult: vilar enligt folktron lugnt i " Tefälletredjan."

Det var en gång en kvinna som hetade "Britta Däder." Denna kvinna var en riktig trollpacka och gjorde allt möjligt ont. Hon tog barn och mördade, och åt upp deras hjärtan. Hon hade ätit upp åtta barnhjärtan, men hon skulle ha det nionde med så skulle hon kunna göra sig osynlig, så att ingen människa skulle kunna fånga henne. Hon kunde förvända synen på sina förföljare. Hon var nämligen förföljd av myndigheter för de ville röja henne ur vägen. En gång när de voro efter henne och skulle fånga henne försvann hon igen, och kvar var blott en enebuske med en schalet på. En annan gång när de skulle

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

Britta Däder
var en troll
käring.
Hon gjorde
allt möjligt
ont.
Hon åt barn-
hjärtaneför
att efter an-
hand kunna
göra sig o-
synlig.
Hon "förvän-
de" synen på
folk.

Småland

4720

uppt. av Tekla Jacobson
Bläddinge
1932

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

fånga henne försvann hon igen, och i stället för Britta fick de tag i en halmbunta. En gång lät hon frivilligt infånga sig, och föras till stupstocken. Hon var säker på, att hon skulle lura dem och försvinna. När bödeln skulle halshugga henne studsade bilan och det klingade, som om han hade huggit i järn. Då visste de inte vad de skulle göra. Men så var där en präst närvarande. Han sade till bödelns: "Stryk bilan under min fot tre gånger. När Britta fick höra dessa prästens ord blev hon förtvivlad och föll till ånger. Nu visste hon, att hon var förlorad. Bödeln gjorde som prästen sade och "Britta Dådars" huvud föll.

Britta blev
till sist
genom en
prästs hjälp
halshuggen.

För långt tillbaka sedan bodde uti Skatelsövs socken en skomakare. Denne skomakare hade i sin livstid benägenhet för att dras med dålighet. Efter sin död fick han nämligen inte ro i graven. Varje natt tog han sin kista på ryggen och gick hem, folk blevo så förskräckta för detta så de visste inte vad de

En skomakare
har fört ett
dåligt liv
och får ej ro
i sin grav.
Han bar sin
kista hem var
je natt eme-

4720

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8.

skulle göra. De läste och de bad, att han skulle ligga stilla i sin grav, men det hjälpte inte. Till sist tillkallade de socknens präst och denne frågade skomakaren varför han inte hade ro i graven. Han svarade då, att han inte var värdig att ligga i vigd jord. De skulle gräva upp honom och begrava honom i ett kärr eller träsk bredvid en al, och slå en ekpåle igenom kistan så skulle han ligga stilla och få ro. Detta åtlyddes och skomakaren blev begravnen i det träsk, som han hade utpekat. Från den dagen fick skomakaren ro i sin grav. Detta träsk går än i dag under namnet "Alesträsket".

dan han menade sig ej vara värdig ligga i vigd jord.

Graven flyttas och skomakaren får ro i sin nya grav.

En till åren kommen kvinna bodde i en liten stuga. Hon var änka och hade en son. Denne studerade till präst. Sonen fick bidraga till sin moders försörjning, för hon var fattig och behövde sin sons hjälp. Efter en tid började gumman att klara sig själv. Hon behövde ej längre någon hjälp av sonen. Sonen förundrade sig storligen över att modern kunde klara sig

Sonen till en änka, anar, att modern har trolltyg för sig.

själv på gamla dar. Han kunde inte tro detta, han började att ana att något trolldyg var i görningen. Så beslöt han att resa hem helt oväntandes och överraska modern. Hon var ju inte beredd på att taga emot sonen. Hon hade nämligen gjort deg och skulle baka bröd dagen efter. På morgonen steg hon upp helt tidigt och började, att ordna med sitt bak. Hon gick där i köket och ställde i ordning och skulle börja att elda i ugnen. Då kom där en liten gubbe in med ved till gumman sedan gick han där och tittade efter, så att ingenting skulle fattas. Gumman ville nu att han skulle gå ut så att inte sonen fick se honom, sonen låtsade att han sov. Hon sade till gubben: "Gack ut", han svarade: "Jag vimer inte." Ja gack ut; jag har främmande min son är hemma. Han svarade: "Jag vimer inte för honom, som ligger i sängen." Då satte sonen sig upp i sängen och sade : "Vad är du för en, vad går du här och pysslar efter?" Gubben måste nu bekänna, att det var gummans själ han ville ha.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9.

Sonen över-
raskar modern
med att ta-
ga "den on-
de" på bar
gärning.

Sonen, som
studerat till
präst, driver
med Guds ord
bort "den
onde".

Sonen sade till gubben: "Vad gör du av det du äter?" Det ~~lägger~~ lägger jag under logen." " Varför lägger du det där?" Det skall brinna på hennes hjärta på domesdag. " Sonen sade till modern där har du din dom. Sonen tog sedan i med Guds ord och kraf, och andanssvärd, och befriade modern från det onda.

En bonde hade en gång statt en pojke till att sköta kreaturen och ladugården. Det gick en tid och drängen skötte ladugården till bondens fulla belåtenhet. En dag kom det en liten gubbe till drängen i ladugården. Han gick där och tittade och pratade med drängen. Han sade till drängen: "Om du giver mig en skjorta så skall jag göra det här arbetet åt dig du skall inte behöva göra någonting. Du får slita skjortan så länge du vill, bara jag får den sedan ." Drängen lyssnade på detta. Han tyckte att det inte var mycket begärt. En sliten skjorta kunde han gott undvara, och sedan slippa att göra något, Han gick därför in på detta förslag. Morgonen därpå skul-

En dräng säljer sin själ till "den onde", som i gengäld uträttar drängens arbete.

le den lille mannen börja sitt arbete i ladugården. Drängen behövde intet göra han fick ligga på sitt rum och lata sig. Dagarna gingo men snart började bonden att ana oråd. Han förstod, att något var på tok. Drängen var inte och skötte sitt arbete och ändå var allting i ordning i ladugården. Kreaturan fodrade och vattnade och städade och fint över allt och allt i bästa ordning. Bonden tog nu drängen i förhör, hur det där hängde ihop. Och drängen måste tala om vad han hade gått in på, Jaha sade bonden, då har du sålt din själ. Det där får inte fortgå längre, vi måste försöka att göra allt vad vi kunna för att få dig befriad. Bonden kallade nu dit prästen. Och prästen gjorde vad som stod i hans förmåga för att få drängen fri. Sedan tog prästen en sliten skjorta och gick ner i ladugården och sade: "Där har du vad du begärt slit den till domedag. Nu får du begiva dig hänförr nu har du fått din lön." Den lille mannen blev nu så arg, för att han inte fick vad han siktade efter nämligen drängens själ, så när han for därifrån

Bonden upp-
dagar sanning
en och räd-
dar med präst-
ens hjälp
drängens själ

Avskrift av. Kronob. L. Hensjö 4720 uppt av Tekla Jacobsson
Småland, Allbo, Blädinge
uppt 1902
tog han hela ladugårds-resten med sig. *Blädinge
vård. hemmets
möjler*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12.

Det var en gång en kvinna, som gick ute på sin åker och skar korn. Hon var havande, och väntade sin nedkomst med det snaraste. Bäst hon gick där i sitt arbete kom det en stor padda och vraltade. Hon gick där så sakta, och vällte på sig och hade inte så bråttom. Kvinnan började att prata med paddan, och sade som så: "Nå din stackare vad du är tjock och oformlig. Du så väl som jag så ska du väl snart ha smått. Får inte jag vara med på ditt barsöl o.s.v. Det gick några dagar och ingenting hördes av. Men så en vacker dag kom det en liten man körande upp på gården. Han bad att Moran skulle följa med honom. Hon tvekade först för hon kände inte mannen, men han sade, att han skulle följa med för annars gick det henne inte lyckligt. Då tordes hon inte annat än följa med. Hon satte sig upp i skjutset, och det bar i väg, vart det visste hon inte, för det gick så fort så hon såg inte vart det bar. Snart

En havande fru
går och arbe-
tar på en åker
skämtande med
en stor padda.

stannade skjutset, och hon steg av och gick in i ett rum, och där var en kvinna med ett nyfött barn som skulle döpas, och detta skulle Moran hålla till dopet. Detta gjorde hon ju mycket riktigt och sedan pratade hon med den andra kvinnan.

Denna talade då om, att det varit hon, som varit hon, som varit ute på åkern i en paddas skepnad. Sedan pratade de om ett och annat, och kvinnan sade vidare till Moran, att de skulle flytta sin skälleko för annars sätta de te hema för det rinner alltid ner på vårt bord. Nu fick Moran klart för sig vart hon befann sig, och att det bodde ett slags folk under deras ladugård. Sedan sade kvinnan till Moran, att nu när han kör hem dig så säg ingenting när ni komma hem, utan spring så fort som möjligt från skjutset, och in och slå dörren i lås, så slipper du bäst ifrån för annars tar han dig med sig igen.

.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13.

Den lille
mannen är i-
dentisk med
paddan och
skall nu häm-
nas fruns gye-
kel.

Frun lyckas
genom att
springa från
mannen bliva
fri från ho-
nom.

II. Här antecknar jag några ordspråk och ordstäv, som jag samlat ihop.

Det faller av sig själv som en gammal gårdsgård.

Man skall inte skåda hunden efter håret.

Det går inte att föda upp en varg till fårahujd.

Det är lögn, sa Lasse när han vissskade till mor sin.

Det går över mitt förstånd, och in i prästens hage.

Håll dig vid din brädd sa den som åt i samma fat som grisen.

Ni ska vara sams syskon sa Bellman till svina.

Du ska inte ropa hej förrn du är över bäcken.

Det är klart som dagen

Det är så klart som "Grönadals vatten."

Det skiner som en palt i en hornlyckta.

När solen skiner, skiner den överallt.

I det lugnaste vattnet gå de största fiskarna.

Hungern är den bästa kocken.

Den som gifter sig för guld, får troll.

Nu är det sistän som går sa gubben när kokhuset brann.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14.

4720

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15.

Det får rama sina håll, sa Hjon i Sähult. (?) *(olyckl. i original)*

De äro som Korpar på ett as.

De äro hit, och dit som blåsa med vädret.

Det är en dålig mäniska, som inte är värd att tala om.

En svala gör ingen sommar.

Det är litet det fina tål.

När gräset är grott är mårren död.

Det hörer inte hit så domarn om rättvisan.

Det är så omöjlig~~g~~ som riva ner regn när det inte är mulet.

När herren låter regna välling, har den fattiga ingen sked.

Det man inte kan få ska man inte efterstå.

Du sitter väl illa men du glömer då inte att tala om det.

sa ^(barnen) till grisen när han satt i gärdesgården.

Det är håre mat håre sa gumman när hon bet i stenen.

Det är långt hääan, och dit sa käringen när hon pekade på
månen.

Det kommer väl igen sa käringen när hon gav grisen fläsk.

4720

Det är litet men välment sa bonden när han gav hästen bakel-
ser.

"Om ja"; hade inte om varit hade myggan stängt ihjäl tjuren.

Det som skrivs det gömmes, och det som talas det glömmes.

Den illa gör han illa far.

Du ska så smaka sa katten när han bet i rättan.

Det är bättre att ge en hund en bit än slåss med honom.

Jorden är alltid frusen för lata svin.

Det stämmer som en kyrkoräkning.

Nya ^{kvastar} kvastar söpa alltid väl.

Gamla kattor lapa alltid bäst.

Den är fattig som en kyrkrätta.

Den som ger till han tigger ska ha stryk till han ligger.

Ju mera kockar ju sämre soppa.

I faran blir man vis, och inte rik.

Bättre tiga än illa tala.

Hur långt bergen äro afskilda så råkas trollen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16.

4720

Troll ⁽²⁾ dasa alltid i otid.

Två stora får inte rum i samma påse.

Det ena spöket tar inte det andra.

Du ska sätta mor din, sa Enganäsa piga till kalven.

Du är säker din sugga, sa Magni på Kammarn till mor sin.

Nu är det slut med ~~vyss~~landet sa poj~~en~~kn när läppen sprack.

Dem som ska ha rävens skinn får göra själ för det både först
och sen.

Mörkrets gärningar äro dagens skam.

Sådana äro de sa tiggarn om lössen.

Det som göms i snö hittas i tö.

Gift dig medan du ser så får du barn som hör.

Hur står det till med hälsan och kärleken.

Den ser ut som om han hade ätit upp nådeåret för räven.

Ofta kommer spe över spöttarens dörr.

När alla spåtta på en sten så blir den våt.

Många hundar äro harens död.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17.

4720

Den som inte guld haft behöver inte guld gråta.

När ni ha harvat det jag har plöjt så får ni känna vad jag
har döjt.

Här är ingen rädd sa bonden när han sprang för haren.

Nu går det rad i rad sa bonden när han körde med en ko.

Där var inte mer att ^{ta}sa tjuven när han tåg dörren.

Det blir väl grant när det ~~len~~ja /fula/ kommer ner sa kä-
ringen när hon ramlade ner från vedbodtaket.

Den som har god tro och stora skor kan gå på vattnet.

Den mister intet som sist får.

Skratta bäst som skrattar sist.

Den asande kommer så fort som den rasande.

Har jag det som klingar så får jag som springer.

Du glo som en tjur på en kötthandlare.

Nu börjar dett att arta sig till stövlar sa pojken när stuten
häll på att dö.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18.

~~len~~ja; i be-
tydelsen
"fula".

4720

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19.

Det är så gott att gråta om kvällen som om morgonen.

Det slog in sa gumman när haglet slog sönder fönsterrutan.

Det är mitt sa hin om kåssta-Pellen.

Bättre brödlås än rådlås.

En gång sedd är alltid trodd.

Den som giver sig i revleken måste revleken tåla.

De gå omkring som katten kring en varm gröt.

Det gick åt som snö för regn.

Högmod går före fall.

Det gick åt som en artanchilling på en kragdisk.

En gammal katta med en bred tunga lapa lika mycket som sju
ungar.

Den som gapar efter mycket mister ofta hela stycket.

Det låg på rim sa Pelle Grim.

.....

III. Psalmer eller böner som inte äro i den nuvarande psalmbo-
ken.

1. Se milda Jesus till oss alla.

Som äro köpta med ditt blod

Vi för ditt kors nu vederfalla.

Var oss nådig mild och god.

Tänk på dessa själar dina

Som här spisats med ditt ord.

Jesus för din död din pina

Låt din nöd på oss bli spord.

2. Jesus rör till sorg och smärta

Alla säkra syndens barn

Jesus slit vart varsligt hjärta

Som här sävs i syndens garn.

Låt den usle skrymtarn vinna

Tid och kraft till bättring sann

4720

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21.

Låt den väckte friden vinna

Kalla hjärtan rätt i brand

3. Jesus upphjälp arma fåren

Vederkvick de svaga små

Göm de räddade uti såren

Styrk de trogna med ditt blod.

Jesus än din nåd ditt anda

Att vi alla leva så

Att när vi ur tiden vandra

himlens krona vi då få.



Stora slutar i en ring

Häva sig om mig begivet

Feta oxar alt omkring

Stå mig alltid after livet

Som lejon vred gapar de med

mod sin mun så bred.



Skriv endast på denna sida!

4720

aftonbön:

God nat god natt min kristen själ

Nu vill jag sova sött och väl

Mig skall slätt ingen röra vid

Jesus är min sköld och frid.

Ack Jesus giv nåd att vandra dina vägar och följa dina
råd.

Bön

Att vinna den kronan du haver uppsatt.

Det eviga livet den himelska skatt.

Ack Jesus fullborda vår önskan och tal, i äranes sal,
i äranes sal.

Bön.

Ett jusu än påminner jag

Var du mitt trogna följjeslag

På alla vägar skydda

I mörkret var mitt klara ljus

I fattigdom mitt rika hus

I storm min lugna hydda

4720

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

23.

Var min stav till min grav

Ro i nödespis och föda

Var mig allt i alla

Sist min själ till himlen kalla.

Bön:

De späda planter små

Som i din vingård stå

Och vattne dem i Jesu kära

Att du må frukter bära

Och växa till din nåde

Och undfly evig våde.

.....

4720

IV. V I S O R.

Gammal Sjömansvisa.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24.

1. En dag i juni månad den tjugonde det var

För ankarsveja skeppet till lands vi seglade

Vi segla vi segla till kungsgården fram

Matrosen knack på dörren med sina fingrar fem

Stig upp skön prinsesa skjut regelen ifrån

Det är ju allra kärasten för dörren månde stå.

2. Skön prinsessan stod upp utur sidenbädden fin

Hon öppnade på dörren så låsarna de klang.

Men genast gick upp till konungen inn

Matrosen är i kammaren hos sköna dotter din

Om morgon klockan fyra matrosen skulle gå

Men självaste konungen för dörren månde stå.

3. Så drog han sin värja stack den i matrosens bröst

Gud nåde mig arma flicka jag mister all min tröst.

Sen gav han henne det löftet, att upp till stallet gå.

Att vällja sig en vän den han evigt kunde få,
Sen sattes upp för henne två glassfull med vin
Dem hon väl skukle tömma för allra kärestan sin.

4. Det första vinglasen som hon i botten drack.

Då kinderna dem bleknade, och hjärtat blev svagt.

Det andra vinglasen som hon i botten drack

Så pullsarna dem stannade, och unga hjärtat brast.

Sen lades dem båda tillsammans på en bår

Där fröknar och mamseller dem krusar deras hår.

5. Sen sattes dem båda tillsammans i en grav.

Där vilar de förnöjda till stora domedag.

Men uppå deras gravar där växte upp en lind

Det ena bladet famntar det andra runt omkring.

4720

V I S A .

1. Muntrande druva ditt lov vill jag sjunga

Glädje på jorden ej finnes utan dig

Du livar modet hos gamla och unga.

Skänk av ditt blod några droppar åt mig.

2. Du föder hoppet i mäniskans hjärta

Du livas snälle åt delningens kraft.

Usslingen ler och förglömer sin smärta

Blott av din ljuva Gudomliga saft.

3. Skål för den Guden, som druvan uppfunnit.

Skål för den jorden, som bar hennes frukt.

Förfädernas Gud som så lyckelig uppfunnit

Kringspridda druvas att släcka vår törst.

4. Nöjd vid min bål när jag tröttnar vid att vandra

Glad vid min sida min flicka jag ser.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

26.

4720

Änglarna glädjas när de kyssa varandra.

Vinguden skrattar och kärleken ler.

.....

V. G Å T O R.

Den ihåliga modern

den kringkrusade dotter

Och de tre stockgumpete sönerna.
(Det är en fotagryta.)

Flyger som en fågel

Men är ingen fågel

Rota som en gris

Men är ingen gris.
(Tordyveln.)

Vimpet och vumpet

ändalöst och gumpet

När en släpper det.

så löper det.
(ett nystan.)

Vitt som krita, svart som bek

dansar som en jungfru

gnäggjar som en häst.
(Skatan.)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

27.

4720

Två mot skyn två mot byn

Fyra hängande fyra flängande

En kommer dängande bak efter.
(en ko.)

En kappa med tusende lappar

hornäbb och nornäbb och sylspett.

på tårna, och ropar uppståndelse

men vet inte när det skall ske.
(Tuppen.)

Litet som en lus

Men kan klä upp

hela kongens hus.
(Linfröt.)

.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

28.

VI. Visan om Jödde i Gäljaryd.

Minnes du mannen, som stod uppå Skansen.

Jödde i Gäljaryd, känd av en var

Han, som på Skansen slog takten till dansen

han som till Skansen själf dragningen var.

Knappt genom Skansens portar man hunnit.

Förrän man frågte var Jödde han fanns.

Men när som salen sin prupurbädd funnit

satt uti väster och spridde sin glans.

Då kom en skara av tärnor och svenner.

Främst gingo spelmän, och Jödde bland dem

Gäljarydstypen genast man känner

Sådan man tänkt sig från barndomens hem.

4720

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

30.

Ack sig förflyttad till Dalom man trodde

Eller till Bleking när dansen höll på

Folk sto i skockar och glädde och glodde.

Mest uppå Jödde man glodde ändå.

Stövlarna långa och byxor~~na~~ vida

Halsduken väldig och knuten på sne

Ansiktet rödbrunt men ögonen blida

Folktyp mer komisk man kunde ej se.

Dansen var ändad, och sju klockan slagit

Jödde godmodigt steg upp på sin sten.

Bussen ur munnen han nu hade tagit

Vände klaveret och spottade sen.

Talade nu om historier alla

språkade både bonde och präst

Sådan var mannen som Jödde vi kalla
han som till Skansen drog folk allra bäst.

. Visa om en bonde som for till staden.

Tänk vilket öde som hänt med en bonde.

Som kom till staden i tisdags att här.

Uppköpa fläsk, men i vägen hin onde.

Stod som ni vet överallt han ju är.

Bonden blev full

Hej tusserlull

Rakt huvudstupa han drogs in i finkan

Och fick ej larva till hemmet med skinkan.

Nästa dags morgon han rev sig bak örat

Svar det va satingen kvar är mitt fläsk.

Körs i all säälavvad ska jag nu göra.

Hade jag bara mig ändå en besk.

4720

Ijanamej

Vad ska ho sej

Käringen hemma, om fläsket är borta

Ja då med henne väl kommer till korta.

Medan han så uti ångest vrider

In kom polisen och sade: "Här på

bonde nu hjälper det inte att det svider.

Du till poliskammarn genast får gå.

Kärs i för fa

Här uti stan

Äro de värre än käringen hemma

Aldrig jag varit i svårare klämma.

Ni varit full så polismästarn sade.

Ijanamej, mej jagu har jag väl det

Fläsket var köpt och hit över jag hade

Av pängarna käringen mej skicka med

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

32.

4720

Å så gu-nås

Ja det förstås

Råka jag ta mig en tår litet för mycket

Och därför jag träffats av denna olycka.

Nådige domare, fläsket var är det

Lugna dig gubbe det får du igen

Ack ja det skulle mej visst mycket glädja

Vänta, så lätt slipper du ej min vän.

Va är det då

Ja, du ska få

Böta fem kronor. Nå pengar du har ej

Fläsket jag pantar. Å nej, du bedrar dej.

In steg vår bonde med fläsk i ett knyte

In steg han gratis på vatten och bröd

Lycklig han kände sig dock: ty sitt byte

Fläsket han hade det fanns ingen nöd.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

33.

4720

Aldrig som han

Har någon ann

Heller fått gästa därpå kan jag svära

Ingen som han fått där, skinka att skära.

Visa om en skomakarelärling.

Farväl du gamle mäster lapp

Och lappskan likaså

Att födan din har varit knapp

Jag nog fått pröva på

Om magen nånsin grälat har

Och munnen har stämt in

På ryggen strax jag tjugo par

Har fått som medecin.

I blötebaljan mången gång

På huvudet jag stått

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

34.

4720

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

35.

Och utav gamla Lappens tång
Jag många nyppor fått
Men jag stucken råkat bli
Och vrålat som en tjur
Då fick jag för att lära pli
Av spannnremmen en kur.

Julgranen.

Min fader var en jättekung
Som rodde över fjällen
Min moder var en tuvas ljung
Så röd som junikvällen
Min broder var en fors så strid
Min syster var en stjärna blid
På mörkblå himlapellen.

Jag växte upp i öde mo

4720

Bland djupa insjöns branter

Det höga berget var min tron

Med furo som drabanter

Och i min krona stjärnan sken

Och månen hängde på min gren

Med frostens diamanter.

Ty jag var skogens unga prins

Rak som ett ljus var stammen.

Den snälla ekorn som jag mins

Som i min topp sjöng trasten skön

När skogen höll sin morgonbön

Och ekat sade amen.

Då kom en mulen vinterdag

En pilt med Julestjärna

Han såg på mig han högg ett tag

Han högg i bark, och kärna

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

36.

4720

Jag föll så grön jag föll så ung
För andras fröjd på tuvans ljung
Och därför föll jag gärna.

Sen blev jag förd till herregårn

Där skällde på mig hunden

En moder tog mig i sin vård

Jag blev med sillke bunden

Jag kläddes som den unga brud

I sillkesband och blomsterskrud

Ty nu var högtidsstunden.

Jag fördes in i Julekväll

Där ljusen brunno klara

Där jublande så glad och säll

En syster barnaskara

Jag tänkte på min öde mo

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

37.

4720

Så trastens sång på ekots bo

Där ville hellst jag vara.

Men och för mig i himmels höjd

Sjöng glada änglaringen

Och på min dunkelgröna gren

Föll ett förklarat återsken

Av vita keruvingen

Vad mer om jag ej fått en dag

En skogens konung bliva

Att växa stolt till molnens höjd

Jag hade då ej känt den fröjd

Att barnens glädje liva.

Ty ingen glädje finns sam den

Att glatt sig själv försöka

Att offra allt för andra men

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

38.

4720

Få intet själv tillbaka

Det är en fröjd så änglalik

Att blott Guds barn i himmelrik

En sådan fröjd få smaka.

Nu står jag glömd och utan vän

När julens dagar ändas

Till skogen till min rot igän

Kan jag ej återvända

Jag fallit i min ungdomsvår

Och intet öga skall en tår

Den torra granen sända.

Månskensvisa.

När månen vandrar på fästet blå

Och tittar in genom rutan

Då tänker jag under stundom så

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—*—
39.

4720

Och knäpper sakta på lutan
Vad du är lycklig du måne klara
Som får så högt över jorden fara
Och blott se på.

Nog ser du dårskaper utan tal
Det kan man hålla för troligt
Och älskande som förgås av kval
Och älskande som ha roligt

Nog ser du tåren trån ögat rinna
Men sorger alldrig upptill dig hinna.
Det är för högt.

O, milda måne tag mig till dig
Från denna jorden så trånga
Här är visst ingen som saknar mig
Ty såna finns det så många
Tag mig upptill dig uti det höga

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

40.

4720

Så slipper helt visst mitt trötta öga
Att gråta mer.

Vallvisa.

Vid foten av allpen i dalljuset grönskar
Jag finner så skön både himmel och jord.
När ungdom har hållsan har intet att önska
Jag sjunger min visa, och vallar min jord.

Tyst-, hör jag vallhornet därborta
Min älskling han vinkar dit fram
Med sång vill jag vägen förkorta
Spring på o spring på mina lamm.

Vid vattenfallets brusning det bruset mig söver
Men kommer min vän jag vaknar igen
Och hinner en bergsflod den hoppar jag över.
Och möter jag min älskling så kysser jag den.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

41.

4720

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

42.

Men säg mig var kan han väl vara

På länge jag sett honom ej

I klippor jag ber eder svara

Om han är mig troläs o nej.

Tyst, här jag lavinnernas åska

Där kommer ett snöfall från skyn

Då samlas vi alla i brådska

Och springa tillbaka till byn.

.....

Dessa uppteckningar äro bevarade i minnet från min morfars
tid.

Blädinge den 5 mars 1932
Tekla Jacobsson

Blädinge.
/